

VELENÍ TÝLU FRONTU V ÚTOČNÉ OPERACI

Velení vojskům je založeno na centralizovaném řízení veškeré bojové činnosti a na iniciativě podřízených při plnění stanovených úkolů. Spočívá v tom, že velitelé a štáby řídí činnost podřízených svazů, svazků, útvarů a zařízení, usměrňují a vzájemně sladují jejich úsilí ke splnění stanovených úkolů, organizují a řídí všestranné zabezpečení.

Nedílnou součástí velení vojskům je i velení týlu. Týlu velí velitel frontu osobně, prostřednictvím štábu, svého zástupce — náčelníka týlu a prostřednictvím podřízených náčelníků druhů vojsk a služeb. Obsahem velení týlu je trvalé řízení materiálního, dopravního, zdravotnického a ostatních druhů zabezpečení, dále řízení týlových svazků, útvarů a zařízení, zaměřené na úplné a včasné zabezpečení vojsk za všech situací.

Velení týlu musí být pevné, operativní, nepřetržitě, pružné a musí zabezpečovat nejefektivnější využití sil a prostředků týlu v souladu se zámyslem operace a změnami v situaci. Organizuje se v těsné součinnosti s technickým zabezpečením na základě centralizovaného řešení problémů, které se týkají zejména:

- rozmístování a přemísťování týlových svazků, útvarů a zařízení, včetně prostředků technického zabezpečení;
- organizace přisunu výzbroje, bojové a ostatní techniky, munice, PHM a ostatního materiálu;
- realizace všech druhů vojenských přeprav;
- využití komunikační sítě a dopravních prostředků;

- organizace ochrany a obrany týlových svazků, útvarů a zařízení;
- využití místních zdrojů v určeném týlovém prostoru;
- organizace velení a spojení.

Týlové zabezpečení organizujeme na základě rozhodnutí velitele, jeho pokynů, týlových směrnic (nařízení) nadřízených náčelníků. Při přijímání rozhodnutí vyslechneme velitel frontu návrh svého zástupce — náčelníka týlu na organizaci týlového zabezpečení vojsk v operaci, upřesní jej a vydá potřebné pokyny.

Návrh náčelníka týlu — zástupce velitele frontu bude zpravidla obsahovat:

- stav týlu frontu a přidělené zásoby materiálu na operaci od nadřízeného;
- sestavu týlu ve výchozím postavení a jeho přemísťování v průběhu operace;
- množství a dobu vytvoření zásob materiálu v armádách a ve frontu;
- rozdělení zásob materiálu podle úkolů operace a normy spotřeby pro armády a FSÚZ;
- organizaci přisunu všemi druhy dopravy;
- směry a doby obnovy železnice, přípravy vojenských automobilních silnic, výstavby polního potrubí a organizace leteckého materiálního zabezpečení;
- organizace zdravotnického zabezpečení při přípravě a v průběhu operace;
- opatření k ochraně a obraně týlu a týlových objektů;
- dobu pohotovosti týlu a místo rozmístění TVS.

Návrh na organizaci týlového zabezpečení vojsk v operaci si připraví graficky

na mapě s krátkými textovými vysvětlivkami. Po schválení návrhu velitelem frontu je základem pro plánování týlového zabezpečení.

Velitel frontu při vydání rozhodnutí na operaci vydá zároveň pokyny pro týlové zabezpečení, ve kterých zpravidla určí:

- úkoly týlu při přípravě a v průběhu operace;
- směry a prostory soustředění hlavního úsilí týlu frontu;
- doby a množství vytvářených zásob materiálu, jejich rozložení, normy spotřeby a pořadí přísunu;
- složení dopravního letectva pro vzdušný přísun;
- způsob týlového zabezpečení spojeneckých vojsk a využití sil a prostředků vyčleněných národním velením (jsou-li spojenecká vojska v sestavě frontu);
- hlavní opatření k ochraně a obraně týlu;
- dobu pohotovosti týlu a místo TVS frontu.

Štáb frontu při organizaci zabezpečení operace je s týlem trvale v úzké součinnosti a poskytuje štábu týlu potřebné informace a všestrannou pomoc. Musí znát zejména stav materiálního zabezpečení vojsk, stav a možnosti týlu, systém komunikací v pásmu frontu, počet raněných a nemocných. Organizuje nepřetržitě spojení pro velení týlu, vyčleňuje podle rozhodnutí velitele potřebné síly a prostředky k ochraně a obraně týlu a k zabezpečení práce týlu a koordinuje součinnost s druhy vojsk a služeb, které nejsou podřízeny náčelníkovi týlu — zástupci velitele.

Náčelník štábu frontu s potřebným předstihem předá NT-ZV rozkazy a nařízení velitele frontu pro týl, výchozí údaje pro stanovení potřeby materiálu a pro plánování činnosti týlu, informuje ho o plánovaných úkolech vojsk, o změnách v sestavě a v operační situaci.

NT-ZV osobně nebo prostřednictvím štábu týlu průběžně informuje náčelníka štábu o stavu zabezpečení vojsk, stavu komunikací a dopravních prostředků, o změnách v týlové situaci a konzultuje s ním zásadní nařízení k týlovému zabezpečení vojsk. Je hlavním organizátorem týlového zabezpečení a odpovídá: za organizaci týlu, rozmístování a přemísťování týlových svazků, útvarů a zařízení; za materiální, zdravotnické a ostatní druhy zabezpečení jemu podřízených služeb; za přísun materiálu všemi druhy dopravy (kromě jaderné munice, která se přisunuje speciálními dopravními prostředky); za obnovu, údržbu a využívání všech komunikací, sloužících pro činnost týlu; za využívání dopravních

prostředků a za ochranu a obranu týlu, organizaci spojení a nepřetržité velení týlu.

Nařízení NT-ZV frontu jsou v těchto otázkách závazná pro všechny náčelníky druhů vojsk a služeb frontu a také pro velitele podřízených svazů.

Zástupce velitele frontu pro výzbroj, náčelníci druhů vojsk a služeb odpovídají za materiální a technické zabezpečení podle své odbornosti, dohodnou s NT-ZV prostory rozmístění podřízených svazků, útvarů a zařízení, jejich odchranu a obranu a využití spojovacích prostředků. Informují ho o stavu zabezpečení svým materiálem v rozsahu potřebném pro plánování a organizaci přísunu materiálu, předkládají štábu týlu požadavky pro přísun a odsun všemi druhy dopravních prostředků, organizují přípravu výzbroje, techniky a materiálu pro přísun a zásobování vojsk.

Hlavním orgánem velení týlu je štáb týlu. Ten musí trvale znát operační a týlovou situaci, být připraven kdykoli informovat NT-ZV o stavu týlu, jeho možnostech a podat návrh na organizaci týlového zabezpečení vojsk, včas informovat štáb frontu o týlové situaci, doručovat úkoly týlu k podřízeným svazům, týlovým svazkům a zařízením a důsledně kontrolovat uložené úkoly.

Na základě pokynů velitele, rozhodnutí NT-ZV a směrnic (nařízení) nadřízených náčelníků zpracuje štáb týlu frontu týlovou směrnicí a plán týlového zabezpečení operace.

Základním řídicím dokumentem týlu je týlová směrnice, kterou podepisuje velitel, NS a NT-ZV frontu. Úkoly předáváme formou výpisů z týlové směrnice nebo týlovými nařízeními, které podepisuje NT-ZV a náčelník štábu týlu.

Základním plánovacím dokumentem je plán týlového zabezpečení vojsk frontu. Tento zpracuje štáb týlu za účasti náčelníků služeb podřízených NT-ZV, představitelů druhů vojsk a služeb podřízených veliteli frontu, náčelníkovi štábu a zástupci velitele pro výzbroj. Plán je součástí plánu operace. Zpracuje se v jednom výtisku v operaci s použitím i bez použití jaderných zbraní. Podrobně se zpracují opatření do bližšího úkolu frontu a zejména na první dny bojové činnosti. Plán se zpracuje graficky na mapě s textovou přílohou, ve které se uvedou hlavní úkoly týlu, sestava týlu frontu, přehled materiálního zabezpečení, přísun materiálu, dopravní zabezpečení, zdravotnické zabezpečení, ochrana a obrana týlu, velení týlu. Plán podepisuje NS, NT-ZV, NS týlu a schvaluje velitel frontu.

Náčelníci služeb podřízených NT-ZV zpracují vlastní plány zabezpečení.

Velení týlu, včetně velení svazkům a útvarům technického zabezpečení, organizujeme z TVS frontu, které v útočné operaci rozvinujeme 25–30 km od VS na ploše 15–20 km². Na TVS se rozmísťuje štáb týlu a řídicí orgány služeb podřízených NT — ZV, podřízených zástupci velitele pro výzbroj, oddělení technické správy a ostatní orgány, které nevcházejí do sestavy VS a ZVS frontu.

Ke zvýšení odolnosti, manévrovosti a akceschopnosti TVS je účelné rozptýlovat orgány a rozmísťovat je ve dvou sledech. První sled tvoří základ TVS frontu a zahrnuje: středisko velení týlu; politické oddělení týlu; skupinu služeb materiálního zabezpečení — službu PHM, proviantní a výstrojní; skupinu služeb dopravního zabezpečení — službu vojenské dopravy, silniční a automobilové dopravy; skupinu zdravotnické a veterinární služby; středisko velení technického zabezpečení; skupinu služeb technického zabezpečení — službu tankovou a automobilní, výzbrojní, oddělení zásobování ženijním, chemickým a spojovacím materiálem; operační skupinu štábu frontu; operační skupinu týlu spojeneckých vojsk a vojenského dopravního letectva [k zabezpečení součinnosti a vzájemné informovanosti].

Druhý sled TVS frontu tvoří zpravidla organizační a doplňovací správa, kádrová správa, oddělení politické správy, kulturní zařízení, redakce, tiskárna frontových novin a ostatní správy a oddělení, které nevcházejí do prvního sledu TVS frontu.

TVS frontu musí mít zabezpečeno spolehlivé spojení se štábem frontu, s nadřízeným orgánem týlu, s orgány týlu vojsk a s hlavními týlovými svazky, útvary a zařízeními. K zabezpečení pevného velení týlu frontu je třeba učinit řadu opatření k ochraně TVS a v případě jeho vyřazení předpokládat předání velení týlu na jiné stanoviště. Předání velení z TVS frontu může být předem připraveno — styčné skupině týlu na VS, velitelství frontové základny, popř. i na TVS jedné z prvosledových armád.

V případě vyřazení VS a ZVS frontu musí být TVS schopné dočasně převzít velení vojskům. K tomu je třeba mít na TVS operační skupinu štábu s potřebnou operační dokumentací.

Zvláštnosti velení týlu 2. sledu frontu

Obecné zásady velení týlu zůstávají v platnosti i při řízení týlového zabezpečení vojsk druhého sledu frontu. Z hlediska jeho operačního použití a plánované činnosti je třeba velení týlu zaměřit na za-

bezpečení jeho činnosti zejména v obdobích při:

- rozvinování a soustřeďování do vyhrazeného prostoru;
- přesunu do operační soustavy frontu;
- vlastním zasazení do sražení.

Některé zvláštnosti ve velení týlu vyplývají z odpovědnosti různých stupňů velení za řízení týlového zabezpečení v uvedených obdobích.

Při rozvinování, soustřeďování a během přesunu svazků (2. sledu frontu) do operační sestavy řídí a organizují materiální a zdravotnické zabezpečení týlové orgány vojenských okruhů podle nařízení a směrnic MNO. Po jejich převzetí a zaujetí operační sestavy zabezpečuje velení a řízení front včetně otázek týlového zabezpečení.

Před převzetím svazu (svazků) národního (spojeneckého) složení do sestavy frontu musí NT — ZV frontu v souladu s rozhodnutím velitele frontu zplánovat jejich týlové zabezpečení podle předpokládané bojové činnosti.

Ve svém rozhodnutí byl měl zejména řešit:

- změny v organizaci týlu frontu a jeho činnost ve prospěch vojsk druhého sledu frontu;

— vyčlenění zásob a způsob doplňování v prostorech soustředění (odpočinku), při přesunu na čáru zasazení a po zasazení;

— úkoly silničního zabezpečení ve prospěch zasazovaných vojsk zejména při zabezpečení přechodu přes vodní překážky, horské přechody apod.;

— posílení jejich týlů (zásoby, dopravní a silniční prostředky);

— při možném použití vojsk druhého sledu jako OMS frontu stanovit její organizaci týlu, posílení a současné odlehčení nepotřebnými týlovými útvary a zařízeními;

— organizaci zdravotnického zabezpečení a posílení zdravotnickými silami a prostředky;

— úkoly pro NT — ZV prvosledových armád k zabezpečení zasazovaného druhého sledu;

— změny v úkolech týlových svazků, útvarů a zařízení frontu;

— způsob velení a spojení.

S převzetím vojsk druhého sledu do operační sestavy frontu dostávají současně s bojovým úkolem od velitele frontu i výpis z týlové směrnice frontu, ve kterém budou zpravidla řešeny tyto úkoly:

- hlavní úsilí v týlovém zabezpečení;
- prostory a čas rozvinování brigád materiálního zabezpečení frontu [její čas-

ti) ve prospěch zasazovaných vojsk druhého sledu;

- prostory těch prvků operačního i armádního týlu prvosledové armády, které budou vyčleněny k zabezpečení přesunu a zasazení druhého sledu;

- lhůty vytvoření a výše zásob;
- normy spotřeby materiálu na operaci;
- organizace doplňování zásob do zasazení a v průběhu operace (vyčleněné zdroje a množství zásob);

- směry rozvinování a obsluha frontových silnic v pásmu přesunu a po zasazení;

- prostory a doba rozvinování a využívání etap odborné lékařské pomoci při přesunu a po zasazení;

- počet, složení a způsob převzetí posilových prostředků;

- základní opatření k OPZHN;

- organizace velení a spojení.

V závislosti na stanoveném úkolu, konkrétní situaci a čase je nezbytné na stupni front (armáda) organizovat součinnost týlových orgánů zejména s operačním štábem, ženijním vojskem, PVO, chemickým vojskem a orgány RVD s důrazem na koordinaci prostorů, využívání komunikací, mostů, způsob přechodu přes vodní překážky, horské přechody, ochranu a obranu týlu s důrazem na PVO a OPZHN, zvláště pak zabezpečení vojsk municí v případě organizace předpokládaného průlomu nepřátelské obrany apod.

Rozhodující úlohu v tomto směru musí sehrát NT-ZV frontu (NŠ týlu), který při organizaci součinnosti musí sladit činnost všech prvků operačního týlu rozvinovaného ve prospěch zasazených vojsk druhého

sledu co do úkolu, času a prostoru s cílem maximálního využití všech rozvinutých prvků týlu prvosledových armád i frontu a zachování úplného týlu druhosledových vojsk a zabezpečení jich po zasazení.

Ze stupně frontu budeme týlu velet z TVS frontu. K tomu využijeme všech dostupných spojovacích prostředků. Do zasazení vojsk druhého sledu budeme rádiových prostředků používat v omezeném rozsahu (signály). Podle možnosti využijeme zejména linkového dálkového spojení a spojovací soustavy zřízené na automobilních silnicích teritoria a pak frontu (armád). Při převozech po železnici využijeme spojovací soustavy státní dráhy (na území nepřítel vojenské železniční sítě).

Základním způsobem k předávání úkolů a zpráv týlu, zvláště při převzetí spojeneckých svazků, bude vysílání styčných důstojníků (skupin), a to jak z úrovně týlu frontu, tak i z armády ke svazkům. (Tuto problematiku řeší podrobně článek „Organizace materiálního zabezpečení vojsk spojeneckého složení“ ve VM 2/1980.)

Vedení týlu frontu při vedení soudobých operací je velmi složitý a náročný úkol. Je nedílnou součástí velení vojskům a musí zabezpečovat včasné splnění všech úkolů spojených s týlovým zabezpečením vojsk.

Dokonalé velení týlu předpokládá soustavné studium, zvládnutí a procvičování zásad vedení soudobých operací a způsobů jejich týlového zabezpečení. (Tento článek navázal na problematiku uveřejněnou ve VM č. 3/1980, 1, 3 a 6/1981.)